

Хойжулар бурунгаар базымда

О. Ч. Лопсаңчатын бот-орулга-чарыгалыг хойжу бригаадазында

ОНУ АМЫДЫРАЛ НЕГЕП КЕЛГЕН

Кежээкини каранты имирде Улут-Тейпин аддым колдуу-биле ашмаш, кудулап баддытарга, Баян-Талаа ховуунун чоктаан бажында, чавыскылактарым, бедик эвес даглар-биле хүрээлеткен улуг чоогада сымдыктар деп оттар чырыткылааны бээр. Ол дээр Социалистик Күш-ажылдын Мадыры Ооржак Лопсаңчат бригаданын бот-орулга-чарыгалыг хойжу бригаданын төвү кылдыр чаартылып турар Дувурен ол.

Баш-ла чылдар мурунда Бай-Талааны хойжуларына бир дугаар «улуг дүжүт»-төрүтүр чүс хойжа ошаптыр чылда 162 хураган алдыны, баштайгы мадырнын тывылган ораны ол болгай. Ынчаарда хойжулар үүрмек коданнарга чардынып, күжү катпайып, тус-тузунда ажылдап турган. Ындыг үүрмек коданнарны ажаап тудары экономика таламы-биле ажыктыг эвес: кижиле күжү болгаш материалдыг чүдүлерины билдирер. Ынчаанга күш-ажылдын бот-орулга-чарыгалыг хойжулары Ооржак Лопсаңчат бригаданын төвү кылдыр чаартылып турган. Кудулап баддытарга, Баян-Талаа ховуунун чоктаан бажында, чавыскылактарым, бедик эвес даглар-биле хүрээлеткен улуг чоогада сымдыктар деп оттар чырыткылааны бээр. Ол дээр Социалистик Күш-ажылдын Мадыры Ооржак Лопсаңчат бригаданын бот-орулга-чарыгалыг хойжу бригаданын төвү кылдыр чаартылып турар Дувурен ол.

Мон ужурунда хой ажылында байдалды өскерткени амыдырал негеп келген. Ынчаанга Баян-Талаа ховуунун чоктаан бажында, чавыскылактарым, бедик эвес даглар-биле хүрээлеткен улуг чоогада сымдыктар деп оттар чырыткылааны бээр. Ол дээр Социалистик Күш-ажылдын Мадыры Ооржак Лопсаңчат бригаданын бот-орулга-чарыгалыг хойжу бригаданын төвү кылдыр чаартылып турар Дувурен ол.

Хойжу бригаданын ол чаа ажылдагы төвүн манаа тодаралып көрөлдүр. Бригадир Лопсаңчаттын өс-бүлөсү чаа бажында. Ол кутпайып ангыда үш өрөөндүг, төлөнгөс атуугаар кылганы-биле сонгалары дөпкө, чырык, ийи кызыл, кургаг шугураалыг болгаш чугайлат-тыган, арышанын шифер-биле кылган. Бажынын ишти арыг-силит болгаш эргежок чутуда өдөлөөлөр-биле дериттинген.

Оон чынында чаа туткан, шифер-биле кршалаан ууун бажык көртүрүт. Ол үш кезекке хувазынган: бир ууунда чурттаар өрөөд, мындар бригаданын кежигүнү К. Чимит-Доржуун өг-бүлөсү чуртай берген. Оон соңгалары ийи кызыл, ишти чугайлыг, тубуйу нечкылыг, владовкалыг, Тудуунун бир ужууда база чурттаалга өрөөд, мында плитаны казып өткөдөн. Ортунда өрөөд кудулап турга баазаны болур. Ол бүтүн доорула болгаш ам чүгө дөпкө алыр алыр артык. Анчаа удавас номнар, жүр-налар, солуннар болгаш шыдырлар, домино база эске-даа чүдүдөр бар болур. Садгымчак чок садгымчак база турар.

Ол тудуларын дескиндир херим-неон. Оон иштинге мыш тарылганын чурдулар. Оорган чүс чээрби метр хере мрак дөп кырында база бир чурттаалга бажыны туттунган. Ол аразынын орту үсинеде шөлдө ийи бичин бажы. Бирөөнүн хойжа-лайында суббота санымда мыш шой-луну уууп турар. Ол дээр хойжу бригаданын кежигүннеринин өг-бүлө-леринин субботада чунар бажында турары ол.

— Бистич чунар бажынымыска хары утга 5—6 кижиле чунуп болур. Бо күзүн хову бригаданын механик-заторлары база манаа эвеп чунуп турду. Кижиле бол догандыр даглар-да кыштагалар хойжуларымыска кижиле келир. Олар моон мрак эвес, дөпкө дөптүргүлээни ол. Хойжулар негеле санымда манаа чунуп ол тургайлаары—деп, бузу бурнайл-лып турган чунар бажынын чаа-галын ажытыптылар. Лопсаңчат сет-кал ханын чугаалады.

— Мында чурттан турар улгазы берген хойжулар мурунда негеле санымда чунар дамаан чок чунар бажы баранын бажы көрбөй чор-чоран улус ийиван ол—деп, анык хойжу, тракторист Д. Быстан-оол немей каапты.

— Ол-даа шын, тус-тус быдаргай хойжулар чоран болза, мындыг чүве каа турарлы. Бригадалык алдыга мындыг ажыктыг дур. Дуу ол кылды бунууларыны дерип алгаш, хурап, кичээл эрттиргей салар, илеткел, лек-ция, радио дыналай силер—деп, бистер база-ла хойжуларга улажып,

ТЕХНИКА-БИЛЕ ӨНЧӨНӨП ТУРАТ

Ол аразында СЭКП обкомунун бижик секретары эш С. Тока болгаш райкүсөм даргазы эш Б. Дымджак база чедип келдилер. Олар база-ла бо бүтүнү көрүп өгөлдөш. Чунар бажынын чынында бичин бажында 109 метр тандыр өрүмчөп кыккып, механикстап каан кудук бар. Ону сүг ажыл-агый чырынын дузасы-биле кылган. Мындар тургускан «Уд-20» деп шимчедикчилик чынында челе берди.

— Моноу каймар хөдөлгөрдө, ажылдап көрүнерем—деп, эш Тока чугаалады.

— Даштын оолдар-даа хөдөлгөрдө, мен ботум-даа өрөнгөп алдым—деп, Лопсаңчат ону ажылдады берди. Уданаанда чер иштинде сорулуп үндүргөн сүг шынайылыг келгеш, хоолой дамчытыр даштын онгачаке агымы дыңыг бажып өгөлдөш. Мында улал чорутка онгачаларын сүг доразына долар чыгач келди. Кодапта турган каш инектер маң-биле келгеш, сүгүн хөлүдөрдөр иже берди.

— Бо инектер пат өрөнгөп, моон сүг ишпези шаанда ыравастар, казан мотор дажык үш бөргө эилебес, боттары чүтүрүп келип болур ийин. Устүтү кажалаа хураган дөптөлөр моон сүгүтүп алгаш, моон өрү дешкилер болгайлар—деп, Лопсаңчат хөдөй дүртүп кагды.

— Электрлер кайдал?

— Ол база манаа турган, шака-ла мындыг шимчедикчи чүве. Түр каада А-Шатта бригада дилеп аппараттар, удавас эжеп бээрлер.

— Ону кым ажылдадып билдирди?

— Мен ботум ажылдадып турдум. Моон чынында тургузуп алган хөдөлгөрдө амыр чүве чорду. Даштын чунар бажыны иштин турган Чимит-Доржу болгаш тракторист мергежилди Быстан-оол-даа ол электр шимчедикчилик ажылдадып шыдар болгайлар—деп, Лопсаңчат, арай чоргараларын чүве дег, харым-лааш, демги сүг үндүрери-биле ажылдадып каан моторун соксадып кагды.

Оон чүс метр харе черле хойжуларын боттарынын хол-биле кыскап кудуу база бар. Оон суу база аажок арыг. Оон алдында шөлдө мыштар тарын олурткыш, догандыр кажалаап каан. Демги кудукта хол насозун бижыттылар, сүг баштай онгачалар, оон соңоода арык буга-биле баткыш, ол салгынышты сугтарар. Мында чамдык кургаксай берген мыштарын солуп, улам өскөдөр деп турар.

— Манаа мурунда сүг турган бе?— деп, эш Тока айтырарга:

— Манаа черле кижини амыдыралын хандырар хире сүг турбаан. Шаанда дуу ол ыйгылган бир оңгарыныг сымсак сүг чыккан чүве. Манаа чарыш ады мунуп келген оолдар оон аас шыгдып алгаш, баддып турган бис. Соонда ол сүг кадып калган чоран. Ам сүг-биле бо хооу бригаданын болгаш бо кавынын мал-чыннарын хандырып болур бис—деп, Лопсаңчат харылады.

Бригада «ДТ-20» деп тракторлуг. Хойжуларын өң амыла, тракторист Быстан-оол Долгач Дагбаевич ол тракторну башкарып, сизге кезил-дезинге ажылдаан.

Амы үдө хойжулар чүгө мад кадарары-биле өйлөкчү турар эвес, харын техника-биле база өнчө-нежип турары ол-дур. Хой ажылында техниканы улгаттыр каттышкан хойжу бригадалар ажылдап шыдаралар ангыда, ийи-чангыс хойжулар ажылдап шыдавас деп чүве биздинчү. Дувуренге мурунда электр чыры турбаан, ону хойжу бригада бар дугарында ажытканы ол-дур. Дувуренге мурунда кижинин-даа, мадын-даа хөргөлдөн хандырар мындыг арыг болгаш эббек сүг турбаан. Моноу база хойжу бригада чедип алган.

Моон ап көөргө, улгаттырган хойжу бригадалар хойжуларын амыдыралын, культурулуг хандырылганын эки-жидеринге, хой ажылында күш-ажылды механикстаарында болгаш продукциянын бот-үнесин чиктедиринге улуг аргаларын берип турар.

Бригаданын чеди кыштагаларында 4 чурттаалга бажыны бар. Бо кижини үш хойжу өг-бүлө өгөргө кыштаап апаар, а келир чылын шупту бажынар-биле хандырылар.

МАЛ ЧЕМИ АРТЫНТАЛГАН

Эрткей кижын хар кылын дүжүт,

Хойжуларын өг-бүлөлери хостуг шактарда радио дамчыдылганын дыңнап турар. ЧУРУНТА: Кызылдын дамчыдылганын радиоприёмни-биле дыңнап турары.

мад ажылында улуг бергедешинин таварыштырган бидиндир болгай. Ынчаанга-да Лопсаңчаттын бригаданын хойжуларынын белеткен алган сизге чүгө болууну херегел-лениг чечир эвес, харын оранчөк артыкталыр турган.

Өске чаа тургустунган хойжу бригаданын кежигүнүне кирген Монгуш Шыралтын хойжарынын байла-ды чаксаар кижын берген келгеш, бо бригаданын дуа дилеп келгеш, Ам канчаар, берге үдө өңинге ду-залааны утундуурас деп чүве бар болгай, бир автомашина чүгүг сизге-ле берилки. Ол хойжу өң-биле чы-тын берге үезин шылап эрткен бол-гаш ам чурттаалга айым-биле бо бри-гаданын хойжуу болу берген. Оон көртүзүп шыраг: 100 хой бур-урунда 95 хураганга, хой санында ортума-биле 2,5 кг дүктү алган.

Уданаанда колхозтун төп сүт-бег-ран ферманын коллективни сизге-ле келген. Анчаа дузалавас база арга чок аларган—бригаданын тэ-вүде сарааттарынын чамдыктын ынаар чүдүрүп чоруткан. Ферманын саначыларынын, кадарчыларынын өрүп четтирген чыгыс сестери каап турган.

Чайгы одарламышкынын таарым-тарганында, кужу копкактарын тускай уууп кадарганында брига-данын шупту хойжарынын күш-деп-килдери эрткен чыдагышында оран-чөк артык болган. Күсү үдө хойжарын кышкы одарларга чагдал-сайып, элөөн мрак одарларда, тар-аа агыстарында кадарып турар.

Бригаданын бо чылын белеткөөн сизге эрткен чыдагышында чөтпө-лө. Мында-даа сизге кезилдезинде үезинде хойжуларын органикстаг ажылдаанында 96 тонна сизге белеткөөн, аам планга 4-ле тонна чөтпейтир барган. Ам үдө мрак кыш-тагаларда сизге чедирин алган, бригаданын төвүнде ийи улуг сараат сизге тургустунган. Оон бирөөн чаш мал азырлары-биле көк турга кес-кен. Эки шынарлыг сизге, 30 ахыг тонна савап бөдүнгөн болгаш анча доктавас, ам-да бөлүп алыр.

Бригада кыштагалар белеткелече база күштү салган. Ийи хой кажал-зын, 6 улуг өрөөндүг үш хураган кажалаан туду алган. Эрг кажалаарын септөөн болгаш дезинфекциялаан. Кажалаарын көрөжүн чызын оон көчөрдө-ле кобтарып каапкан. Бри-гаданын төвүнде ам дээринеде мад ажылында улуг туду кылдырмаал. Анча мурунда турган күш кажалаан хураган дөптөлөр «кыштагалары-биле эде кылып алган. Оон чынында шааа кылган хой кажалаан келир чылын ажылаалга кийрер. Бригаданын та-рүүп хойжарынын 70 ахыг хууза та-рып боозадылга кирген.

«Кыш биске көргүнчүг эвес» деп чугаа анаа таварылга эвес. Эки белеткени алганда, кышты чүгө тоо-рул! Мында-даа хойжулар кылдын-ган ажылдарга оожурашпай, белет-келди ам-даа чорулуп, кайда, чүг чөтпейин чугаалагып турар.

ОРУЛГАЛЫГ БОЛГАН

Бригада бо чылын 36 мун рубль-дин оорулганын кийрер деп планназы

бо чылын күрүнеге 5,5 тонна дүк садар хүрээлгени 8 тонна кылдыр аажып күтүскөн. Моон сонгаар ажаап тудары ажыктыг эвес аларган 400 баш хире кирган хойжарын тэ-кай үкөп, Дувуренге бригадир бол-уу одарадып семирткеш, күрүнеге эвт садар хүрээлгени күтүскөдирге кириштирген. Ынчаанга бригада күрүнеге 16 тонна эвт садар хүрээл-гени 18 тонна кылдыр баш аажып күтүскөн.

НЫШ КОРГУНЧУГ ЭВЕС

Мады чайгы, күсү үдөрдө эки семирткеш, оон чир чөмүн, кыш-таг кажалаары белеткен, одарларын курлап алыр болза, кыш мал ажыл-дына коргунчуг эвес. Бригаданын хойжулары бо чылын Алар-Төштүн, Көгөн-Букалтын чайгы одарларын хойжарын семиртип чылаан, а бри-гадир боту бригада төвү—Дувуренге чылап, мында туду болгаш эске-даа ажалдарын башкарышкан, тус-тус кадарыларын малап уууп алган 200 ахыг дөптөлери кадарган. Оларын семирткеш, эске коданга кадып бер-ген, 180 хире бо чаксы хураганарын тус-тус коданнарда база малап чыны алган. Олар ам күш кийрп, артында дешкилежи турар аларган-нар.

Чайгы одарламышкынын таарым-тарганында, кужу копкактарын тускай уууп кадарганында бри-гаданын шупту хойжарынын күш-деп-килдери эрткен чыдагышында оран-чөк артык болган. Күсү үдө хойжарын кышкы одарларга чагдал-сайып, элөөн мрак одарларда, тар-аа агыстарында кадарып турар.

Бригаданын бо чылын белеткөөн сизге эрткен чыдагышында чөтпө-лө. Мында-даа сизге кезилдезинде үезинде хойжуларын органикстаг ажылдаанында 96 тонна сизге белеткөөн, аам планга 4-ле тонна чөтпейтир барган. Ам үдө мрак кыш-тагаларда сизге чедирин алган, бригаданын төвүнде ийи улуг сараат сизге тургустунган. Оон бирөөн чаш мал азырлары-биле көк турга кес-кен. Эки шынарлыг сизге, 30 ахыг тонна савап бөдүнгөн болгаш анча доктавас, ам-да бөлүп алыр.

Бригада кыштагалар белеткелече база күштү салган. Ийи хой кажал-зын, 6 улуг өрөөндүг үш хураган кажалаан туду алган. Эрг кажалаарын септөөн болгаш дезинфекциялаан. Кажалаарын көрөжүн чызын оон көчөрдө-ле кобтарып каапкан. Бри-гаданын төвүнде ам дээринеде мад ажылында улуг туду кылдырмаал. Анча мурунда турган күш кажалаан хураган дөптөлөр «кыштагалары-биле эде кылып алган. Оон чынында шааа кылган хой кажалаан келир чылын ажылаалга кийрер. Бригаданын та-рүүп хойжарынын 70 ахыг хууза та-рып боозадылга кирген.

«Кыш биске көргүнчүг эвес» деп чугаа анаа таварылга эвес. Эки белеткени алганда, кышты чүгө тоо-рул! Мында-даа хойжулар кылдын-ган ажылдарга оожурашпай, белет-келди ам-даа чорулуп, кайда, чүг чөтпейин чугаалагып турар.

Уш чүүл күзөл чүд дие, Дувурен-дин догандыр кыштагаларга хойжу-лар каяп келген соонда, оларын өрөөлдөгүн органикстаары чугула-

болза, ону оранчөк ажырган. Чүгө-дүк сатканында бажы оорулганын хөй келип кирген. Хойжулар док-тааткан ажыл төлөвирини 70 хуу-зун ай санымда ап турар, артан 30 хуузу чыл төнчүдө будурунче-планын кичаар күтүскөдирген хэ-маарыштыр санаарлар.

Бригаданын 6000 хире баш сес-кодан хоон кадалаан хойжуларда К. Умер-оол, М. Мөңгө, М. Байыр-Белек, М. Ийлек дөп ышкыш дүр-жүдүгалыг хойжулар бар. Оон ийи ажыл-ишке кежээ, анык хойжулар мал ажылында мергежип турар. Олар шуптуу хойжу коллектив бол-уу алгаш, күжүн, арга-сүмөин ка-зып, бригаданын шыналын улга-тырып, экономикаын улам быгым-лаар дээш, чуртка хөй дүктү, элти-бөргөнтө улуг-хуузын кийрер дээш ажылдап турарлар.

НУЗЕЛДЕР

Маңаа чугаалап кагаа чогур чүве чүд дие, хойжулар бөдүндү бригаданын чангыс эп-сеткилдиг ажылдап, күсү тундөлдөргө чедип ол турар. Мында-даа коммунист хойжу-ажылынын бригадасы деп бедик атты чедип алыр дээш сорул-га салбап турары хомундучи. Оон ийи чангыс кодан хой жайнакка-лай, оон өскөс бөлүндү дүктүг. Моон сонгаар хойжун уксаанын эки-жидерин тодаргай сорулгазы садып-майы турары чөтпөс.

Бо ийи сорулганын чедип ол болу-рунун бүрүн барымдазы, бөдүндү аргалары бар. Эрткен-даа чылын, бо-даа чылын хойжу бригаданын көр-гүзгүдери багай эвес, органикста тур-гузуу улам быгымчыл олурар. Хойжу-лар анык бригаданын ажылы дөш бир эп-сеткилдиг ажылдап тур-ар. Бригаданын тургустунган чөк-одар-биле байлап, оон төвү догандыр кыштагаларын ортузунда, ийи-бөө артыкталып болгаш ажыл кыш-ларында таарымчалыг орук хары-лазын бедири. Оон ийи ол чаны тарылга шөлдү. Мында колхозтун хоно бригадасын ажылдап турар. Бо бүгү таарымчалыг байдалдарын ап көөргө, хойжу бригаданын күжүнү моон сонгаар улам улгадыр болгаш ажыл көргүзгүдери улам бедик болуу маргылда чок. Ынчаанга коммунист күш-ажылынын бригадасы деп бедик ат дөш демисежери күенчиг.

Удавас маңаа келген кижилер: «Коммунист күш-ажылдын бри-гада» деп дөш ажылдап турар бот-орулга-чарыгалыг хойжу бри-гада» деп ардисти номчуур апаар боор деп, бөдүлгөстү илдегидини, сүмөстини оларга чугаалаан бис.

Ийги айтырыг таламы-биле чүд дие, бригаданын төвүнде мал ажы-лынын уеуегерин тудуун, тарып боозадылганын пункттуун тургузуп, хойжу нарын дүктүг уксаа-биле эки-жидерин сорулганын шупту хунун айтырыгына тургусса чогур, Ми-чавган хөй элти, эки шынарлыг хөй дүктү бөдүргөн чедип алыр. Бо айтырыгын дидин иштинирлөр бол-за колхозка хойжун уксаанын эки-жидеринин эвез оон тургустунуп бо-лур.

Уш чүүл күзөл чүд дие, Дувурен-дин догандыр кыштагаларга хойжу-лар каяп келген соонда, оларын өрөөлдөгүн органикстаары чугула-

ЫР, ТАНЦЫНЫ ДИҢМИРЕДИРЛЕР

Танцы коллективтеринин ажылы-улам хайныктар сорулга-биле Культура министрвоозуну Улустуу чогадылга бажыны республиканын танцы коллективтеринин удурткучу-ларынын бир ай хуусаалыг семина-рын органикстап эрттирген. Анча культура бажынаарынын, каада клуб-тарынын болгаш профивдел клуб-тарынын танцы бөлүмнеринин хөй-нигитчи чорук-биле ажылдап турар удурткучулары, танцы культуразы-нын салым-чаланыг центердикчи-лери шупту 40 хире кыстар, оолдар өөрөйип турган.

Танцы удурткучуларынын ол се-минарын Бүгү-өлөөлдү И. Б. Кру-ская аттыг улустуу Төп чогадылга бажынында чаап келдирген тус-кай эртемниг танцы бажымын эш Л. И. Фоминич баштап эрттирген.

Октябрынын 26-за типоразла клубунга танцычыларынын түнчө-кичээли болган. Анча СЭКП об-комунун идеология индизинин эрге-лекчи эш Ю. Л. Аранчи, Куль-тура министри эш М. С. Хомушкү, совпроф преидумунун секретары эш Л. А. Лантухов болгаш эске-даа культура ажылдакчылары олурш-кан.

Анык өскөнгө ортузунга мрак, танцынын моон сонгаар улам хайнык-тырып чорудурылга ол семинар улуг ажыктыг. Семинарнын киржикчиле-ри өөрөйип алган нарын шимчөш-кенири болгаш хөй кижилит тал-чаларын анча чик, чалгылачак, аныгы, чараш кылдыр көргүзүп турганнар. Классиктиг нарын шим-чөшкениринин мергежилдери бол-гаш массалык танцылары күрөлдөп турду, олар шынап-ла салым-чаа-нын танцычылар-дыр деп чүве ил-дел болган. Оларын иштинде: Туран школазынын өөрөкчигин, хөй-нигитчи балетмейстер Ляба Ироновича, Хову-Аксмынн Культу-

ра бажынын уран чүдү удурту-чуу Лариса Саая (семинарнын дар-газы), Чадананын Культура бажы-нын уран чүдү удурткучуу То-ня Филатова, Кызылда «Совет Ты-ванын Х чылы» Культура бажыны-нын уран чүдү удурткучуу Вера Оскина, Танцынын автоклуб эрге-лекчи Оюн Кызыл-оол, Ак-Дөвү-рактын танцы удурткучуу Ляба Шапошникова, Кызыл-Мажалыктын Культура бажынын инструктору Ляла Чалба, Кызылдын ыры бол-гаш танцы ансамблинин удурткучу-су Иза Усольева, Шагаан-Арыг хоорайнын хөй-нигитчи танцы удурткучуу Тала Иместьев олар улуг мергежилдин көргүскөндөр.

Семинарнын киржикчилери хөй кижилит танцылар: сургагыт эрге-танцы «Берекедан» тундүтү, «Мазурка», «Белорус танцы», «Ка-дриль», «Смелые шаги», «Эжеки-гестер» сүг-сүг деп танцыларын аяныгы, чараш ойнап күтүскөндөр.

Семинарнын киржикчилеринге эштер М. С. Хомушкү, П. М. Саморо-ков, Л. И. Фоминич суглар чагыла-рын берген.

Ири, танцы — анык өскөнгө, коммунист иштинделин тургузу-чуу чаа кижини марксизм-ленин-чи эстетикага кижилдериңге улуг ужуу-дузалыг. Семинарнын киржи-чилери чөп-чөриңге чаа бер-гедээш, өрөнгөнгө ажылап, ону улам байыдып турган, танцы бөлүмнери-нин ажылын өңдөргө чыгаажок.

«Чаштанчалан чалышты өскөтүр» дээр. Бо салым-чаланыг танцычы-лар республиканын Культура бажы-нарында, клубтарга дауаг культуру-луг даштанчалык органикстап, чалгылачак чараш болгаш кама-зыландыр хикетиле турар дауаг танцыларын динмирденди үндүр-бис дөш сорулугтүг таран чанганнар.

Л. САЯНОВ.

УЛУГ-ХЕМДЕН

«УТКА 25 чылы» совхозтун Ак-Турут салбырында Монгуш Сагаан соөлүг 10 ахыг чылдарда инек малдан келген. Бо чылын залдары 100 инектен 80 баазаны алган.

Жалов аттыг көдөо ажыл-агый ардептинин хооуну механизатор Георгий Темир-оол соөлүг 13 чылдарда трактористин ажылдап, ол бо чыл-дыр эрткен 9 айларында «ДТ-54»-биле 1403 га чымчак чери ажылдап кылган.

Д. МОНГУШ.

«УТКА 25 чылы» совхозтун Ак-Турут салбырында Монгуш Сагаан соөлүг 10 ахыг чылдарда инек малдан келген. Бо чылын залдары 100 инектен 80 баазаны алган.

Жалов аттыг көдөо ажыл-агый ардептинин хооуну механизатор Георгий Темир-оол соөлүг 13 чылдарда трактористин ажылдап, ол бо чыл-дыр эрткен 9 айларында «ДТ-54»-биле 1403 га чымчак чери ажылдап кылган.

Д. МОНГУШ.

Дувуренчиг медээ

«Улут-Хая» совхозтун Хендерге шөлдөргө бо чылын багай эвес дүктү өстүртүшү: мында бир гектарда-ла ортузда-биле 4—5 центнер дүктү ал-ап турары — районда бо чылын дө-рө көргүзүп болур. Мында-даа сов-хоз дирекциясы мында дүктүг ажаа-алыныны кошкак кичээлге салып келгени-биле, Хендерге таралар бо хүйрөгө чедир ажап алдымын-дын бистич — редакциянын штаттан дашкар корреспондентини дынадып турар.

Бөгүнге чедир мында 480 гектар хире черде тарая чидиритилг ажап алдынган, ону ам буруну-биле ка-лган ажаар ужурга таварышкан: Ажалтынмын, сыпта хөвөө тарая ам-даа 137 гектарда, а 57 гектар черде тарая тамында чытылган.

Совхозтун мында 6 комбайн чедиритинген, оларын чүгө үжү бо

